

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія фізичної культури і спорту

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 7 від “30” грудня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціологія фізичної культури і спорту
Викладач (і)	Тягур Роман Степанович
Контактний телефон викладача	+380969198380
E-mail викладача	roman.tiahur@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/
Консультації	Консультації здійснюються згідно розкладу, який затверджується кафедрою спортивно-педагогічних дисциплін на початку семестру. Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни - формування у здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти системних знань про соціальні закономірності функціонування та розвитку фізичної культури і спорту в суспільстві. У межах курсу розглядаються соціальні функції спорту, фізична культура як соціальний інститут, вплив спорту на процеси соціалізації особистості, формування цінностей і стилю життя. Особлива увага приділяється питанням масового і професійного спорту, гендерних, вікових та культурних аспектів спортивної діяльності, а також соціальним проблемам і ролі спорту в сучасному суспільстві. Вивчення дисципліни сприяє розвитку соціального мислення та здатності аналізувати соціальні процеси у сфері фізичної культури і спорту.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: оволодіння системою науково-прикладних знань і умінь, необхідних у майбутній професійній діяльності; формування у майбутнього фахівця наукового світогляду, професійно-соціологічну спрямованість, сприяти розвитку соціологічного мислення, ціннісного сприйняття педагогічної дійсності в контексті майбутньої професійної діяльності; забезпечити студентів знаннями про соціальні аспекти навчання рухових навичок, виховання і розвиток особистості в процесі тренування і змагання: прищепити фахівцям навички здійснювати мислительні операції, усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки, розвивати професійну самосвідомість.

3. Мета навчальної дисципліни.

Мета: сприяти формуванню і поглибленню професійно-необхідних теоретичних знань і практичних умінь та навичок у майбутніх фахівців з соціологічного забезпечення умов діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

4. Програмні компетентності та результати навчання.

Інтегральна компетентність: бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фізичної культури і спорту, у тренерській діяльності в обраному виді спорту, та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних та методичних аспектів з фізичного виховання і спорту.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

Програмні результати навчання

ПРН3. Уміти обробляти соціологічні дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості

5. Організація навчання.

Обсяг навчальної дисципліни				
Форма заняття	Загальна кількість годин 90			
лекції	10			
практичні заняття	20			
самостійна робота	60			
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова	
7	017 Фізична культура і спорт	4	Вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год. 90		
		Лекції	Практичні заняття	
			Сам. робота	
Соціологія як наука про суспільство		1	2	10
Суспільство як специфічний об'єкт пізнання		1	4	10
Соціологія фізичної культури і спорту як наука і навчальна дисципліна		2	4	10
Фізична культура і спорт в системі сучасного соціуму. Соціокультурний зміст фізичної культури і спорту.		2	2	10
Соціальне і біологічне у фізичній культурі особистості		2	4	10
Соціологічні проблеми спорту вищих досягнень і сучасного олімпійського руху		2	4	10
Всього		10	20	60

6. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	80
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу					КСР	Разом
	Номер практичного заняття						
	1,2	3,4	5,6	7,8	9,10		
ТК, УВ,Т	100	100	100	100	100		80
СР	100	100	100	100	100	100	10
ІЗ	100	100	100	100	100		10
Разом							100

Примітка. Позначено:

ТК – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

Т – термінологія;

СР – самостійна робота;

ІЗ – індивідуальне завдання;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на практичних заняттях у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,8, відповідно – максимальний бал за усі отриманні оцінки на практичних заняттях у підсумку може скласти 80 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на практичних заняттях (максимально – 80 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів), оцінки за виконання індивідуального завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

Під час виставлення балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичних навичок з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання рефератів, опрацювання завдань, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.

Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях. Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному

практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей). Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному практичному занятті студент може отримати оцінку за *усну відповідь* (УВ), участь у дискусії, згідно контрольних запитань, розв'язуванні проблемних ситуацій тощо. Під час підготовки до практичних занять здійснюється розвиток у студента навичок самостійної роботи над навчальним матеріалом, першоджерелами, запам'ятовування базових термінів, уміння здійснювати інтелектуальні операції. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100

Контроль знання термінології здійснюється на практичних заняттях. Для цього студент має самостійно вивчити базові терміни у відповідності до тем. У методичних рекомендаціях щодо організації самостійної роботи вказуються терміни та їх визначення, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності. Контроль знання термінології реалізується шляхом усної відповіді. Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час усної відповіді з базових термінів – 100.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування, згідно з навчальним матеріалом, що виноситься на **самостійну роботу** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за кожен вид роботи становить – **10 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-повіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмового матеріалу навчального предмету.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, згідно їх умінь, навичок та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми. З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях щодо організації самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності. Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання, паперових носіях або усно.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної

діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів
--------------------------	---

	<p>університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Наказ 255 від 31.03.2025 про внесення змін до складу Комісії з питань етики і академічної доброчесності ➤ Наказ 1099 від 31.12.24р. Про зміну в складі Комісії з етики та академічної доброчесності <ul style="list-style-type: none"> ➤ Наказ №529 від 27.09.2022 р. “Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету” ➤ Наказ №530 від 27.09.2022 р. “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” ➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. ➤ Наказ 1093 про створення комісії ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” ➤ Корисні посилання ➤ Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/ ➤ Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти https://academiq.org.ua/ ➤ Закон України “Про запобігання корупції”- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18 ➤ Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо викривачів корупції» – https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/198-IX ➤ Викривачі корупції (відповіді на поширені запитання на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції) – https://nazk.gov.ua/uk/departament-organizatsiyi-roboty-iz-zapobigannya-ta-vyyavlennya-koruptsiyi/metodychni-rekomendatsiyi/ ➤ Вебінари “Академічна доброчесність” – https://academiq.org.ua/vebinari-akademichna-dobrochesnist/ ➤ Інформаційні бюлетені “Академічна доброчесність Infobulletin” в межах проєкту сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) – https://academiq.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/ <p>Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять</p>

	<p>відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	<p>Підручники, навчальні посібники, електронні ресурси (доступні в локальній мережі університету), дистанційна технологія навчання, мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми).</p>
Література:	
<i>Основна</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Арон Реймон. Етапи розвитку соціальної думки. К.: Юніверс, 2021. 688 с. 2. Беляк Л. Шлях до маргіналів. Який він?. Людина і влада.. 2021. № 4.24 – 29 с. 3. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 140 с. 4. Вайс, Керол. Г. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики. К.: Основи, 2020. 672 с. 	

5. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. К.: Основи, 2018. 534с.
6. Вербець В. В. Соціологія. К.: Кондор, 2022.
7. Волович В. І. Соціологія. К.: Центр учбової літератури, 2021.
8. Герасимчук А.А. Конфлікти в організаціях і шляхи їх вирішення. К., 2022. С. 186-198.
9. Гіденс Ентоні. Соціологія. К.: Основи, 2020. 726 с.
10. Гірник А.М., Бобро А.Ю. Конфлікти: структура, ескаляція, залагодження: Навч. посіб. 2-е вид., випр. і доп. К.: Основи, 2019. 172 с.
11. Давидов П. Г., Кальянов А. В., Кирилова О. М., Поцулко О. А., Фадєєва Г. С. Соціологія у схемах, таблицях та коментарях. Донецьк: Норд-Прес, 2019.
12. Дворецька Г.В. Соціологія праці. К.: КНЕУ, 2021.
13. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2020. 338 с.
14. Димитрова Л.М. Соціологія управління та організації: Навч. посіб. 2-е видання, виправл. і доповн. К.: ІВЦ Видавництво «Полі-техніка», ТОВ «Ліра К», 2021. 156 с.
15. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.). К.: Либідь, 2023. 336 с.
16. Злобіна О. Категорія «Особистості» у системі понять соціологічної теорії. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2021. № 2.
17. Злобіна О.Г., Тихонович В.О. Суспільна криза: життєві стратегії особистості. К., 2021.
18. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода: основи когнітивної теорії конфліктів. К.: Наукова думка, 2022. 190 с.
19. Катаєв С.Л. Сучасне українське суспільство: Навч. посіб. К.: І Інтер навчальної літератури, 2019. 200 с.
20. Конфліктологія: Навч. посіб.. Л.М. Ємельяненко, В.М. Пстюх, Л.В. Торгова, А.М. Гриненко. К.: КНЕУ, 2022. 315 с.
21. Кушерець В.І. Знання як стратегічний ресурс суспільних трансформацій. К.: Знання України, 2019. 248 с.
22. Лукашевич М.П. Соціалізація. Виховні механізми і технології: Навч.-метод. посіб. К.: МАУП, 2020.
23. Лукашевич М.П. Соціологія праці: Підруч. К.: Либідь, 2020. 440 с.
24. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: Підруч. К.: Каравела, 2020. 456 с.
25. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. К.: МАУП, 2021.
26. Нагаєв В.М. Конфліктологія: Курс лекцій (модульний варіант): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 198 с.
27. Нагорний Б. Соціологія управління: пошук відповідей на виклик часу // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. №4. 2022.

Додаткова

1. Нестуля О. О., Нестуля С. І. Соціологія. К.: Центр учбової літератури, 2019.
2. Пестуля О.О., Нестуля С.І. Соціологія: Навч. комплекс дисциплін. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2018. 67 с.
3. Піча В.М. Соціологія. Навч. посіб. К.: Каравела. 2018. 248 с.
4. Піча В.М. Соціологія: Курс лекцій. К.: Заповіт, 2016. 344 с.
5. Полторак В.А. Соціологія. Основи соціології праці та управління: Соціологія: короткий енциклопедичний словник. За ред. В.І. Волович і В.І. Тарасенко. К.: Укр. центр духовної культури, 2018. 736 с.
6. Попова І.М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підруч. для студентів вищих навч. закл. 2-е вид. Київ: Тандем, 2018. 272 с.

7. Примуш М.В. Загальна соціологія: Навч. посібник. К.: ВД «Професіонал», 2019. 592с.
8. Сірий С.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії. Навч. посіб. К.: Атіка, 2018. 480 с.
9. Соціологія культури: Навч. посіб. За ред. О.М. Семашко, В.М. Пічі. К.: Каравела; Львів: Новий Світ, 2022. 334 с.
10. Соціологія. Навч. посіб. Упорядник П.П. Марчук. Тернопіль: «Астон», 2018. 300 с.
11. Соціологія. Підруч. для студентів вищих навч. закл. За ред. В.Г. Городяненка. К.: ВЦ «Академія», 2018. 560 с.
12. Соціологія. Посіб. для студентів вищ. навч. закл. За ред.В.Г. Городяненка. К.: ВЦ «Академія», 2017. 384 с.
13. Соціологія: короткий енциклопедичний словник. За ред. В.І. Волович, В.І. Тарасенко. К.: Укр. центр духовної культури, 2018. 736 с.
14. Соціологія: Курс лекцій. Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. За ред. В.М.Пічі. Львів: «Новий світ-2017», 2002.
15. Соціологія: Навч. посіб. За ред. С.О. Макеєва. 2-е вид., К.: Т-во «Знання», КОО, 2019. 455 с.
16. Соціологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. За ред. В.Г. Городяненка. К.: ВЦ «Академія», 2016. 560 с.
17. Соціологія: Підруч. За ред. В.Г. Городяненка. К.: Вид. центр «Академія», 2017. 560 с.
18. Соціологія: Підруч. За ред. В.П. Андрушенка та М.І. Горлача. Київ-Харків, 2018. 624 с.
19. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: навчальний словник-довідник. За загальн. ред. В. М. Пічі. К.-Львів: Новий Світ, 2017..
20. Спеціальні та галузеві соціології: Навч. посіб. За ред. В.Є. Пилипенка. К.: Каравела, 2016. 304 с.
21. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. Видання четверте, перероблене і доповнене. Львів, Кальварія, 2019.
22. Шулега М.О. Соціальний ареал особистості. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2018. № 2.
23. Юрій М.Ф. Соціологія. К.: Данор, 2016. 552с.
24. Ягодка А.Г. Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 212с.

Викладач

Роман ТЯГУР